

В. В. Отрощенко

Міллер Михайло Олександрович

МІЛЛЕР Михайло Олександрович (14(26). 11. 1883, слобода Кам'яно-Міллерівська, Обл. війська Донського, нині смт Кам'яне Антрацитів. міськради Луган. обл. – 15. 02. 1968, м. Мюнхен, Німеччина) – археолог, історик. Брат О. Міллера. Доктор історичних наук (1940), член-кореспондент Держ. академії історії матеріал. культури (1935). Дійсний член НТШ (1949) і УВАН. Закін. класичну гімназію у м. Таганрог (Росія, 1903), істор. факультет Моск. університету (1908) і юрид. факультет Харків. університету (1911). Від 1913 працював суддею, від 1920 учителював у Таганрозі; 1927–32 – заступник нач. Дніпрогесів. археол. експедиції; водночас 1931–32 викладав у Дніпроп. ІНО (нині Дніпро); 1932–34 – у Таганроз. плановому інституті; 1934–37 – проф. історії Пн.-Кавказ. інституту марксизму-ленінізму (м. Ростов-на-Дону, РФ); за сумісн. 1935–42 – проф. історії стародав. світу та археології Ростов. пед. інституту; 1940–42 – завідувач кафедри археології та давньої історії Ростов. університету; осінь 1942 – лютий 1943 – директор Краєзн. музею Ростова-на-Дону. Від 1943 – на еміграції у Німеччині: 1951–62 – наук. секр. і чл. дирекції Інституту з вивчення СРСР (Мюнхен). Від 1903 брав участь в археол. експедиціях свого старшого брата і Д. Яворницького на Донщині, Надазов'ї та у Надпоріжжі. Послідовник культурно-істор. краєзн. школи М. Сумцова, В. Городцова та Д. Яворницького. Досліджував кургани доби бронзи, скіф., сармат. і античні старожитності, а також укр. геральдику.

Основні праці

Памятники эпохи родового общества на Игреньском полуострове // *Памятники истории докапиталист. обществ.* Ленинград, 1935. № 9–10; *Студії з ранньої історії Приозів'я* // *Чорномор. зб.* Мюнхен, 1946–47; *Палеоліт Надпоріжжя.* Авґсбург, 1948; *Уничтожение большевиками памятников истории, культуры и искусства в СССР* // *Вест. Ин-та по изучению истории и культуры СССР.* Мюнхен, 1952. Т. 3; *Археология в СССР.* Мюнхен, 1954 (англ. мовою – 1956); *Слов'янське місто Біла Вежа над Доном: опис та історія міста* // Київ [Філадельфія]. 1956. Ч. 3, 5; *Дніпрельстанська археологічна експедиція Наркомпросу України.* Мюнхен, 1956; *Знищення Української Церкви большевиками* // *Укр. зб.* Мюнхен, 1957. Кн. 10; *К вопросу о происхождении донских казаков* // *Родимый край.* Париж, 1963. №

76; Первобытний період в історії Нижнього Дніпра (до появи заліза). Мюнхен, 1965.

Рекомендована література

1. Науково-дослідний шлях проф. доктора М. О. Міллера // Укр. зб. Мюнхен, 1958. Кн. 14;
2. Пастернак Я. Дон і Приозів'я в старовині: з приводу 75-ліття проф. д-ра Михайла Міллера // Київ [Філадельфія]. 1959. Ч. 2;
3. Його ж. Михайло Олександрович Міллер // УІ. 1964. № 4;
4. Феденко П. Проф. Михайло Міллер (1883–1968) // Свобода. 1968, 29 лют.;
5. Курінний П. Історія археологічного знання про Україну. Мюнхен, 1970;
6. П., 1994.

Бібліографічний опис:

Міллер Михайло Олександрович / В. В. Отрощенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69660>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).